

ХИМИЯ

PISA га багьтталанган тесттер

8 - класс

Тапшырма 1.

Оң жактагы жайгацкан текстти окуп, суроого жооп бергиле.

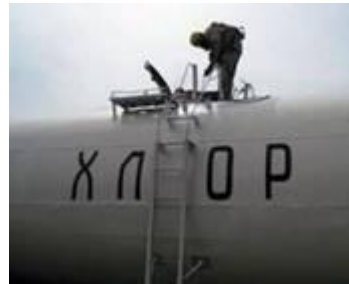
Туура жоопту белгилегиле.

Хлордун (н.ш.) физикалык касиеттерин кайсы мүнөздөмөсү туура чагылдырат?

- А) сууда эрибеген суюктук
- Б) сууда эрүүчү суюктук
- В) сууда эрибеген газ
- Г) сууда эрүүчү газ

Сууну хлордоо

Телеканалдын берүүлөрүнүн бир бөлүгүндө алып баруучу суу түтүкчөлөрүндө сууну пайдалануу тууралуу айтып жатып, өзүнүн бир оюн мындайча айткан: “Кайнатканда суудагы хлор жоголбойт”. Чынында эле эркин хлор ичүүчү сууну тазалоо үчүн колдонулат, анын калдыктары сууда эриген бойдон калат жана биз бул жытты дайыма сезебиз.

Эркин хлор (жөнөкөй зат түрүндө) суу тунганда да, кайнаганда дагы бууланат. Бирок хлор ошондой эле суу түтүкчөлөрүндөгү суудагы органикалык кошулмалар менен өз ара аракеттенет. Пайда болгон кошулмалар, мисалы, хлороформ, канцерогендик активдүүлүккө ээ, б.а. олуттуу ооруларды пайда кылат. Суу кайнаганда, бул хлорду камтыган кошулмалар дээрлик жок кылынбайт.

Тапшырма 2.

Оң жактагы жайгацкан схеманы карап, суроого

Сууну хлордоо

жооп бергиле.

Хлорду (Cl_2) чогултуу үчүн сүрөттөрдө көрсөтүлгөн приборлордун кайсынысын колдонуу керек? Жоопту тандагыла жана бул газдын касиетине карап тандалган жооптун эки себебин айтыңыз.

Жообуңарды жазгыла.

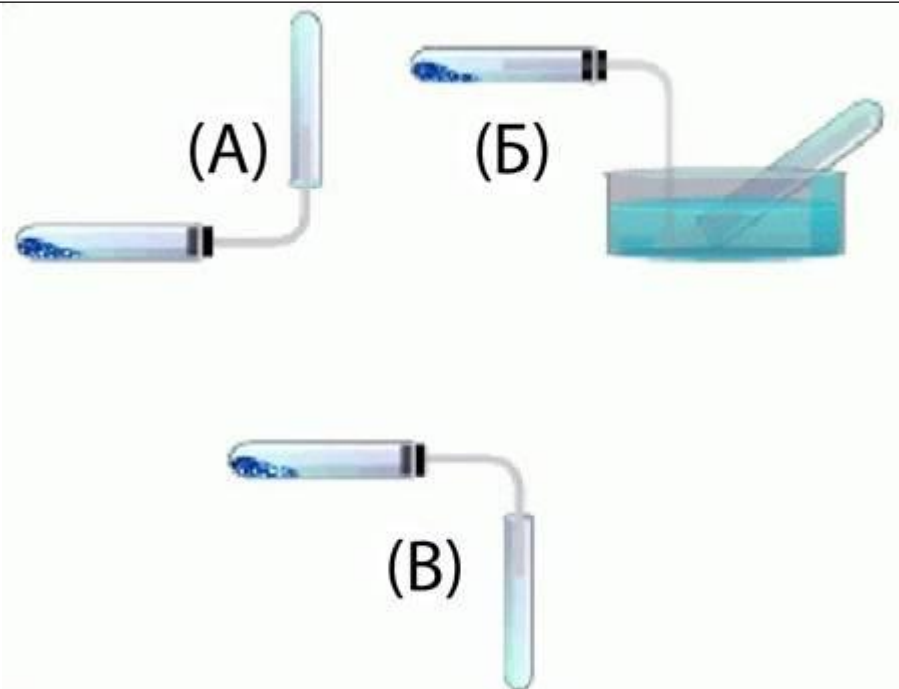

Сууну хлордоо

Тапшырма 3.

Хлордоо сууну микроорганизмдерден арылтуу ыкмасы, бирок сууда механикалык аралашмалар да болушу мүмкүн. Сууну механикалык аралашмалардан тазалоонун бир ыкмасын келтиргиле.

Жообуңарды жазгыла.
